

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՈԴՎԱԾՆԵՐ

Բարսեղյան Խ. Հ.—Կարլ Մարքսի աշխատությունների հայերեն առաջին թարգմանությունները (Մարքսի ծննդյան 165 և մահվան 100-ամյակի առթիվ)	3
Սերբուկյան Լ. Ն. (Թբիլիսի)—Գեորգիևսկի պայմանագիրը և նրա առաջադիմական նշանակությունը (պայմանագրի 200-ամյակի առթիվ)	13
Ջրբաշյան Է. Մ.—Թումանյանի արձակի սկզբունքները	21
Արբաշյան Ա. Գ. —Գլաձորի համալսարանը	41
Տիրացյան Գ. Ա.—Հայկական վաղ միջնադարյան մշակույթի անտիկ ակունքների մասին (ըստ հնագիտական տվյալների) (ոուսերեն)	55

ՀՈԴՎԱԾՆԵՐ ԵՎ ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ

Հարությունյան Ս. Բ.—Հայ վիպագրությունների մեծ երախտավորը (Կ. Մելիք-Օհանջանյանի ծննդյան 90-ամյակի առթիվ)	65
Զաքարյան Ա. Հ.—Վալերի Բրյուսովը Անդրկովկասում և հայ դրական կյանքը	74
Եղիազարյան Ա. Կ.—Կերպարի ժողովրդա-էպիկական հիմքը Թումանյանի ստեղծագործության մեջ	89
Անանյան Ն. Վ.—Հրանտ Ասատուրի գրական-քննադատական հայացքները	100
Լալայան Լ. Վ.—Տակտը, ռիթմաշարահյուսական միավորը և դարձվածքի մեկոդիկական կենդանի խոսքում	113
Թահմիզյան Ն. Կ.—Հովհաննես Պլուզ Երզնկացին հայ միջնադարյան երաժշտության տեսարան	124
Հովհաննիսյան Լ. Շ.—Հայերենի իրանական փոխառությունների մասին	138
Թորամանյան Ա. Խ.—Անդրկովկասյան ճարտարապետության հետ Բուլղարիայի միջնադարյան երկու հուշարձանների առնչության հարցի շուրջը	147
Սարգսյան Ա. Բ.—Մովսես Խորենացի և Հովհաննես Դրասխանակերտցի (աղբյուրի վերարտադրման սկզբունքների մասին)	160
Մաթևոսյան Ռ. Ի.—«Տէրութիւնը» որպես վասալասյուզերենական հարաբերությունները արտացոլող տերմին (IX դար—X դարի առաջին երեսնամյակ)	167
Կոստանյան Ս.-Ա. Ս.—«Հաղարապետ» տերմինի մասին	178
Քյոսեյան Հ. Հ.—Անանիա Սանահնեցու Վաղարշապատի ներբողը	190
Կարապետյան Ս. Գ.—Խաչածեղ մթերթավոր եկեղեցիներ Արցախ նահանգում	203
Քենդալ Դավիդ (Քեմբրիջ, Անգլիա)—«Կատարելության սանդղակ»	206
Սայադով Ս. Մ. (Թբիլիսի)—«Тифлисские ведомости» պարբերականը Հայաստանի և հայերի մասին (ոուսերեն)	212
Յոսիտ Ա. Ի. (Մոսկվա)—Պարսկական առևտրի ոռոս-հայկական ընկերությունը XVIII դարի կեսերին (ոուսերեն)	224
Իվանյովա Տ. Ա. (Լենինգրադ)—XII դարի երկու թվագրված և տեղայնացված հայկական ձեռագրերի նկարազարդումները (ոուսերեն)	240
Հակոբյան Լ. Հ.—Շարականների մեղեդիական կառուցվածքի առանձնահատկությունները և նրանց արտացոլումը խազադրության մեջ (ոուսերեն)	249

ԲԱՆԱՎԵՃ

Տեր-Պետրոսյան Լ. Հ.—Բարսեղ Կեսարացու «Վեցօրեայքի» հայերեն թարգմանության նախօրինակը	264
--	-----

Аванесян Л. Ш.—Оо иранских заимствований в армянском языке	138
Тораманян А. Х.—К вопросу оо отношении архитектуры двух средневековых памятников Болгарии к зодчеству Закавказья	147
Саргсян А. Б.—Мовсес Хоренаци и Ованнес Драсханакертици (о принципах пересказа источника)	160
Матевосян Р. И.—Термин <i>терцтюн</i> как отражение системы вассально-сюзеренных отношений (IX—первая треть X вв.)	167
Костанян С.-А. С.—О термине <i>hazrapet</i>	178
Кесеян А. О.—Ода Анании Санабнеци, посвященная Вагаршапату	190
Карпетян С. Г.—Две крестовокупольные церкви в области Арцах	203
Кендалл Дэвид (Кембридж, Англия)—«Шкала совершенства»	206
Саядов С. М. (Тбилиси)—«Тифлиссские ведомости» оо Армении и армянах (на русском языке)	212
Юхт А. И. (Москва)—Русско-армянская компания «персидского торго» в середине XVIII века (на русском языке)	224
Измаилова Т. А. (Ленинград)—Декор двух датированных и локализованных армянских рукописей XII века (на русском языке)	240
Акопян Л. О.—Особенности мелодического строения шараканов и их отражение в хазовом (невменном) письме (на русском языке)	249

ДИСКУССИИ

Тер-Петросян Л. А.—Архетип армянского перевода «Шестоднева» Василия Кесарийского	264
Аракелян А. А.—«Севанская богоматерь» и время ее создания	279
Корганян Н. К.—К вопросу о насильственном переселении армян шахом Аобасом I (на русском языке)	286

НАШИ ЮБИЛЯРЫ

Абраамян С. Г.—Э. Б. Агаян (к 70-летию со дня рождения)	299
---	-----

НАУЧНАЯ ИНФОРМАЦИЯ

Черчян В. О. (Пловдив)—Адрианонопольская армянская колония	302
Овакимян А. А.—Сербские книги, напечатанные в типографии армянских Мхитаристов в Вене (на русском языке)	307
Томсон Роберт (Гарвард, США)—Арменоведческие статьи в западных журналах. 1980—1981	310
Пивазян Э. А.— Арам Ганалаян	314

CONTENTS

ARTICLES

Barseghian Kh. K.—The First Translations of the Works of Karl Marx into Armenian (on the 165th birth anniversary and death centennial of Marx)	3
Surguladze A. N. (Tbilisi)—The Georgievsk Treaty and its Progressive Significance (on the bi-centennial of the signing of the treaty)	13

Jerbashian E. M.—The Principles of Toumanian's Prose	21
Abrahamian A. G. —The University of Gladzor	41
Tiratsian G. A.—On the Antique Roots of Armenian Early Mediaeval Culture (according to archeological data) (in Russian)	55

ARTICLES AND REPORTS

Harutyunian S. B.—The Prominent Explorer of the Armenian Epos (on the 90th birth anniversary of K. Melik-Ohanjanian)	65
Zakarian A. H.—Valery Bryusov in Transcaucasia and Armenian Literary Life	74
Yeghiazarian A. K.—The Popular-epic Basis of Man's Image in Toumanian's Writings	89
Ananian N. V.—Literary-critical Views of Hrant Assatour	100
Lalayan L. V.—Measure, Rhythmical-syntactical Unit and Phrase Melodies in Speech	112
Tahmizian N. K.—Hovhannes Plooz Yerzenkatsi—A Theoretician of Mediaeval Armenian Music	124
Hovhannessian L. Sh.—On Iranian Borrowings in Armenian	138
Toramanian A. Kh.—On the Relation of Two Mediaeval Monuments of Bulgaria to Transcaucasian Architecture	147
Sargsian A. B.—Moses Khorenatsi and Hovhannes Draskhanakertsi (on the principles of retelling of the source)	160
Matevossian R. I.—The Term „terootyoon“ Reflecting the System of Vassal-suzerain Relations (9th c.—the first thirty years of the 10th c)	167
Kostanlian S.-A. S.—On the Term „hazarapet“	178
Kyosseyan H. H.—Ananya Sanahnetsi's Ode Dedicated to Vagharshapat Karapetian S. G.—Two Cross-cupolated Churches in the Province of Artsakh	190
Kendall David (Cambridge, England)—„The Scale of Perfection“	203
Sayadov S. M. (Tbilisi)—The „Tiflis News“ on Armenia and the Armenians (in Russian)	206
Yookht A. I. (Moscow)—The Russo-Armenian Company of „Persian Commerce“ in the mid-18th c. (in Russian)	212
Izmaylova T. A. (Leningrad)—The Illumination of Two Dated and Localized 12th c. Armenian Manuscripts (in Russian)	224
Hakopian L. H.—Peculiarities in the Melodic Structure of Armenian Canticles and their Reflection in Neumes (in Russian)	240

DISCUSSIONS

Ter-Petrossian L. H.—Archetype of the Armenian Translation of „Hexaemeron“ by Basil of Caesarea	264
Arakelian A. A.—„The Sevan Madonna“ and the Time of its Painting	279
Ghorghanian N. K.—On the Deportation of the Armenians by Shah Abbas I (in Russian)	286

ANNIVERSARY DATES

Abrahamian S. G.—E. B. Aghayan (on his 70th birthday)	299
---	-----

SCIENCE NEWS

Cherchian V. O. (Plovdiv) — The Armenian Colony of Adrianople . . .	302
Hovakimian A. A. — Books in Serbian Published in the Printing Office of the Viennese Mekhitarists (in Russian)	307
Thomson Robert (Harvard, USA) — Papers on Armenology in Western Periodicals (1980—1981)	310
Pivazian E. A. — Aram Ghanalanian	314

Հարգելի բաժանորդ

Մոտ ապագայում Ձեզ կուղարկվի մեր պարբերականի 25 տարվա «Մատենագիտական ցան-
կը» առանձին գրքով, որպես «Հանդեսի» սույն համարի հավելված:

Խմբ.

Տեխ. խմբագիր Լ. Ա. Ազիզբեկյան

Խմբագրության հասցեն՝ Երևան—19, Մարշալ Բաղրամյանի պող., 24-գ, հեռ. 58-18-72
Адрес редакции: Ереван—19, просп. Маршала Баграмяна, 24-Г; тел. 58-18-72
Address: 24-G Marshal Baghramian av., Yerevan, Armenia, USSR; tel. 58-18-72

ՎՖ 06894	Հրատ. 5953	Պատվեր 378	Տպարանակ 1850
----------	------------	------------	---------------

Հանձնված է արտադրության 04. 04. 1983 թ., ստորագրված է տպագրության 01. 06. 1983 թ.:
Տպագրական 20.0 մամուլ, պայմանական 28.0 մամուլ, հրատ. 29,64 մամուլ:
Թուղթ № 1, 70×108¹/₁₆ Գինը 1 ռ. 30 կոպ.:
Հայկական ՍՍՀ ԳԱ հրատարակչության Երևանի տպարան, Երևան, Բարեկամության 24

ВФ 06894	изд. 5953	заказ 378	Тираж 1850
----------	-----------	-----------	------------

Сдано в набор 04. 04. 1983 г. Подписано к печати 1. 06. 1983 г.
Бумага № 1, 70×108¹/₁₆, печ. 20,0 л., усл. 28,0 л., изд. 29,64 л. Цена 1 р. 30 к.
Типография Издательства Академии наук Армянской ССР, Ереван. Барекамутян 24.